

Форми контролю та критерії оцінювання знань.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час **поточного, тематичного та підсумкового контролю знань.**

Поточний контроль здійснюється у таких формах :

- усне опитування;
- тестування знань здобувачів освіти з певної теми або з окремих питань лекційного курсу;
- виконання розрахункових та ситуаційних завдань та кейсів на практичних заняттях;
- виступ на семінарських заняттях (з доповіддю, рефератом, презентацією, участю у дискусії).

Тематичний контроль проводиться після завершення вивчення теми (розділу). Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне балів за поточну роботу та тестовий контроль за темою (розділом) і виставляється на останньому за розкладом занятті при вивченні відповідної теми (розділу).

Робочою програмою навчальної дисципліни «Економічна теорія» передбачено вивчення 12 тем, які тематично об'єднані у 3 розділи:

Розділ І. «Загальні основи економічної теорії»: Теми - 1-4;

Розділ ІІ. «Мікро- та макрорівень економічної теорії» – Теми 5-10;

Розділ ІІІ. «Суспільне відтворення та глобальні економічні процеси» - Теми 11-12.

Критерії оцінювання знань та умінь здобувачів освіти

Під час усних опитувань оцінюється:

- повнота та ґрунтовність відповіді;
- логічність викладу;
- культура мовлення;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичне мислення та вміння робити висновки.

Оцінка виставляється за національною шкалою:

«**Відмінно**» - володіє матеріалом, логічна відповідь, аргументовані висновки, наводить приклади;

«**Добре**» – відповідь правильна, але можливі дрібні помилки або неповнота, основи теми засвоєні;

«**Задовільно**» – основи теми засвоєні частково, є суттєві недоліки у викладі, логіка відповіді порушена;

«**Незадовільно**» – відповідь невірна або відсутня.

Під час тестування оцінюється:

- правильність та повнота відповідей на всі запитання тесту з теми.

Закриті тести. Кожна правильна відповідь оцінюється 2 балами, неправильна - 0 балів.

Відкриті тести оцінюються від 0 до 5 балів:

- «0»- відповідь відсутня;
- «1»- студент намагався дати відповідь, яка не відповідає суті питання;
- «2»- допущені суттєві неточності;
- «3»- відповідь частково вірна;
- «4»- відповідь вірна, допущена певна некоректність.
- «5»-відповідь вірна.

Оцінка за тестовий контроль виставляється за сумою набраних балів, відповідно до шкали оцінювання:

Відношення кількості набраних балів до максимально можливої, %
90–100% - Відмінно
70–89% - Добре
60–69 % - Задовільно
Менше 60% - Незадовільно

При виконанні ситуаційних або розрахункових завдань оцінюється:

- запропонований правильний алгоритм (послідовність) вирішення завдання;
- знання теоретичних основ проблеми, поставленої в завданні;
- володіння формулами та методами, необхідними для розв'язання завдання;
- отриманий правильний результат.

Критерії:

- «Відмінно» – правильно обраний метод та технологія, правильний хід рішення та результат;
- «Добре» – спосіб вирішення не зовсім оптимальний, дрібні помилки, результат вірний (допускається до 10% неточності);
- «Задовільно» – неправильний метод чи технологія, значні помилки у ході рішення, результат неправильний;
- «Незадовільно» – відсутня спроба вирішити завдання.

При оцінці виконання завдань для самостійного опрацювання оцінюється:

- самостійне опрацювання тем, винесених на самоопрацювання згідно з робочою програмою;
- виконання індивідуальних робіт з елементами наукового дослідження;
- підготовка та захист реферативних робіт, доповідей, презентацій;
- виконання розрахункових завдань;
- своєчасність та повнота виконання завдань.

Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час аудиторних занять, так і в позааудиторний час. Залежно від виду завдання, викладач може оцінити виконану роботу під час заняття та внести оцінку до журналу академічної групи як поточну.

Критерії оцінювання реферативної роботи, презентації, доповіді

.Оцінка (бали)	Критерії оцінювання реферативної роботи
Відмінно (5)	Виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії, наявність не менше 60 % оригінальності тексту.
Добре (4)	Виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, але не чіткі, тема розкрита достатньо повно, проте наявні певні неточності у викладенні матеріалу, наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії, наявність не менше 50 % оригінальності тексту.
Задовільно (3)	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; тема розкрита лише частково, допущені суттєві помилки в змісті реферату, не витриманий обсяг реферату; відсутні висновки, є недоліки в оформленні; на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії при захисті дані неповні відповіді.
Незадовільно (2)	Тема реферату не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми, оформлення не відповідає встановленим вимогам.
Оцінка (бали)	Критерії оцінювання презентації
Відмінно (5)	У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. Здобувач освіти володіє матеріалом та супроводжує свій виступ презентацією.
Добре (4)	Презентація відповідає темі, має чіткі цілі, логічно побудована, притягує аудиторію. Використано малюнки, фото та інші анімаційні ефекти. Наявні висновки. Здобувач освіти орієнтується у темі та коментує слайди
Задовільно (3)	Презентація сфокусована на темі, проте не розкриває її, немає логічної послідовності та висновків. Презентація нагадує форму опорного конспекту, відсутні анімаційні ефекти. Можуть бути наявні помилки чи незрозумілості, але вони не значні. Здобувач освіти під час виступу читає інформацію зі слайдів, не додаючи власних коментарів та пояснень.
Незадовільно (2)	Презентація складає враження нашвидкуруч зібрані слайди, немає логіки, відсутнє розуміння теми. Наявні значні помилки, незрозумілості. Здобувач освіти не володіє темою.

Оцінка (бали)	Критерії оцінювання доповіді
Відмінно (5)	Здобувач освіти демонструє свій погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні та підтверджена обґрунтуваннями з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Доповідь логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти, практичний досвід.
Добре (4)	Представлено власну точку зору (позицію, ставлення) при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять, обґрунтування не присутні або явно не простежуються.
Задовільно (3)	Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка недостатньо аргументована фактами життя або практичним досвідом.
Незадовільно (2)	Проблема не розкрита, наведена інформація не в контексті завдання.

Підсумковий контроль - диференційований залік.

Оцінка за залік може бути виставлена як середнє арифметичне балів за поточний контроль на момент проведення заліку.

У разі, якщо здобувач освіти бажає поліпшити свою оцінку, або має пропуски без поважних причин та невідпрацьований матеріал з дисципліни, він складає залік за розробленими та затвердженими завданнями, які включають тестовий контроль та практичні завдання по пройденому матеріалу за семестр.

Перелік питань, які виносяться на залік.

1. Сутність економічної теорії, її предмет і об'єкт дослідження.
2. Основні методи пізнання економічних явищ.
3. Функції економічної теорії та її роль у системі економічних наук.
4. Поняття та класифікація економічних потреб.
5. Закон зростання потреб.
6. Економічні інтереси: сутність, види, взаємозв'язок з потребами.
7. Типи економічних систем і їхні ознаки.
8. Форми власності та їх роль у системі економічних відносин.
9. Сутність суспільного виробництва.
10. Натуральне і товарне виробництво.
11. Етапи розвитку форм суспільного виробництва.
12. Походження, сутність і функції грошей.
13. Еволюція форм грошей.

14. Грошовий обіг і грошові системи.
15. Сутність і ознаки ринкової економіки.
16. Елементи ринкової інфраструктури.
17. Функції ринку та умови його ефективного функціонування.
18. Сутність споживчого вибору.
19. Закон спадної граничної корисності.
20. Крива байдужості та бюджетне обмеження.
21. Підприємство як основна ланка економіки.
22. Сутність підприємництва та його форми.
23. Капітал: суть, структура, кругообіг і оборот.
24. Фінансова система держави: структура та функції.
25. Кредит: сутність, форми і роль у розвитку економіки.
26. Банківська система.
27. Доходи населення: види та джерела формування.
28. Заробітна плата як економічна категорія.
29. Проблеми зайнятості в умовах трансформації економіки.
30. Сутність і стадії суспільного відтворення.
31. Типи відтворення та фактори економічного зростання.
32. Глобальні тенденції розвитку сучасної економіки.
33. Сутність і структура світового господарства.
34. Форми інтернаціоналізації економічного життя.
35. Світовий ринок і міжнародний поділ праці.

***Взірці тестових та практичних завдань різних рівнів
з дисципліни «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»***

<i>Закриті тести:</i>
1. В якій з відповідей найповніше і найглибше розкрито предмет економічної теорії:
А) це наука, що вивчає виробничі відносини в їх взаємодії з продуктивними силами
Б) це наука, що вивчає управління підприємствами для досягнення максимального прибутку
В) це наука, що вивчає закони, які управляють виробництвом і розподілом матеріальних благ
Г) це наука, що вивчає закони розвитку економічних систем
2. Кожний продукт праці має здатність задовольняти якусь конкретну потребу людини; така властивість продукту називається:
А) вартість
Б) споживна вартість
В) цінність
Г) конкурентоздатність
3. Гроші - це:
А) потреба мати кошти для отримання життєвих благ в умовах ринку
Б) специфічний товар, все загальна форма вартості, універсальний еквівалент при обміні товарів
В) кошти як матеріальний ресурс суспільного виробництва

Г) правильної відповіді немає

4. Яке з визначень найповніше розкриває зміст категорії “економічна ефективність”:

А) економічна ефективність – це виробництво, що має найпотужнішу матеріально-технічну базу

Б) економічна ефективність – це досягнення найкращих результатів за відносно менших витрат

В) економічна ефективність – це процес постійного збільшення матеріальних благ

Г) економічна ефективність – це досягнутий рівень продуктивності праці в суспільному виробництві

5. Встановіть відповідність між властивостями товару та їхніми

характеристиками:

1. Споживча вартість	А. Уречевлена в товарах і послугах суспільно-необхідна праця та відносини між суб'єктами господарювання
2. Вартість	Б. Здатність товару обмінюватись на інші товари в певних пропорціях
3. Мінова вартість	В. Здатність товару задовольняти певну потребу людини

6. Встановіть відповідність між категоріями та їх визначенням:

1. амортизація	А. різниця між валовим доходом та економічними витратами виробництва
2. норма прибутку	Б. мінімальний дохід, який стимулює підприємця продовжувати справу, залишаючись у певній сфері бізнесу
3. нормальний прибуток	В. відсоткове відношення маси прибутку до всього авансованого капіталу
4. економічний прибуток	Г. процес поступового перенесення вартості основного капіталу на новостворену продукцію в міру його зношування

7. Дайте відповідь одним словом:

Державний бюджет, у якого видатки перевищують надходження називається

8. Назвіть економічну категорію:

_____ – соціально-економічне явище, пов'язане з перевищенням пропозиції робочої сили відносно попиту на неї, стан незайнятості частини економічно активного населення.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Завдання 1 Швейне підприємство "Юна" виробляє два види продукції: куртки (S) та пальта (T). Крива виробничих можливостей підприємства, яка характеризує можливі комбінації виробництва цих товарів за умови повного й ефективного використання наявних ресурсів, подано у вигляді функції: $2S^2 + 4S + 8T = 280$.

Розрахуйте:

а) максимальну кількість курток і пальт, які може виготовити підприємство;

б) максимальну кількість пальт, якщо підприємство випускає 20 тис. курток;

в) максимальну кількість пальт, якщо підприємство виробляє 4 тис. курток.

Задача 2. Зобразіть криву виробничих можливостей економіки гіпотетичної країни за такими даними:

Вид продукту	Виробничі альтернативи				
	A	B	C	D	E
Автомобілі, тис. шт. (горизонталь)	0	1	2	3	4
Пшениця, тис. тонн (вертикаль)	30	27	21	12	0

а) про що свідчить те, що економіка знаходиться на одній із цих 5 точок?

б) якщо економіка знаходиться у точці F з координатами (4;15), чи досяжна буде ця комбінація продуктів? Чому? В яких напрямках можливий розвиток економіки?

в) якщо економіка знаходиться у точці G з координатами (5;25), чи досяжна буде ця комбінація продуктів? Чому? Коли ця точка буде досяжна?

Задача 3. Функція попиту на товар складає $Q_d = 30 - 3p$, а функція пропозиції $Q_s = 3p + 12$.

1) якою буде рівноважна ціна і рівноважна кількість товару на ринку?

2) якою буде ситуація на ринку, якщо ціна складатиме 1 грн?

3) якою буде ситуація на ринку, якщо ціна складатиме 5 грн?

Графічно зобразіть отримані результати.

Задача 4. При ціні на товар 60 грн обсяг попиту на товар склав 8 тис. шт. Якщо ціна на товар зменшилась на 30, величина попиту становила 9 тис. шт.

1) обчисліть коефіцієнт цінової еластичності попиту;

2) до якого типу еластичності попиту відноситься цей товар?

3) до якої категорії товарів він належить?

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів освіти під час складання диференційованого заліку

Відмінно (5)	Здобувач освіти має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного і практичного курсу, вільно володіє термінологією, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті практичні та теоретичні знання в усіх видах професійної діяльності. Не допускає помилок під час виконання різних практичних завдань та розрахункових робіт, чітко знає методику дослідження та вирішення різних ситуаційних завдань.
Добре (4)	Здобувач освіти знає програмовий матеріал повністю, має практичні навички щодо виконання розрахункових та практичних завдань, але не вміє самостійно і творчо мислити, не може вийти за межі теми. Може допустити незначні помилки при виконанні тестових, розрахункових завдань та самостійному виконанні робіт.

Задовільно (3)	Здобувач освіти знає основні теми курсу, але його знання мають загальний характер. Вміє надати узагальнюючу характеристику, але має прогалини в теоретичному курсі та в практичних вміннях та навичках.. Володіє знаннями і вміннями не в повному обсязі.
Незадовільно (2)	Здобувач освіти не знає програмового матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.